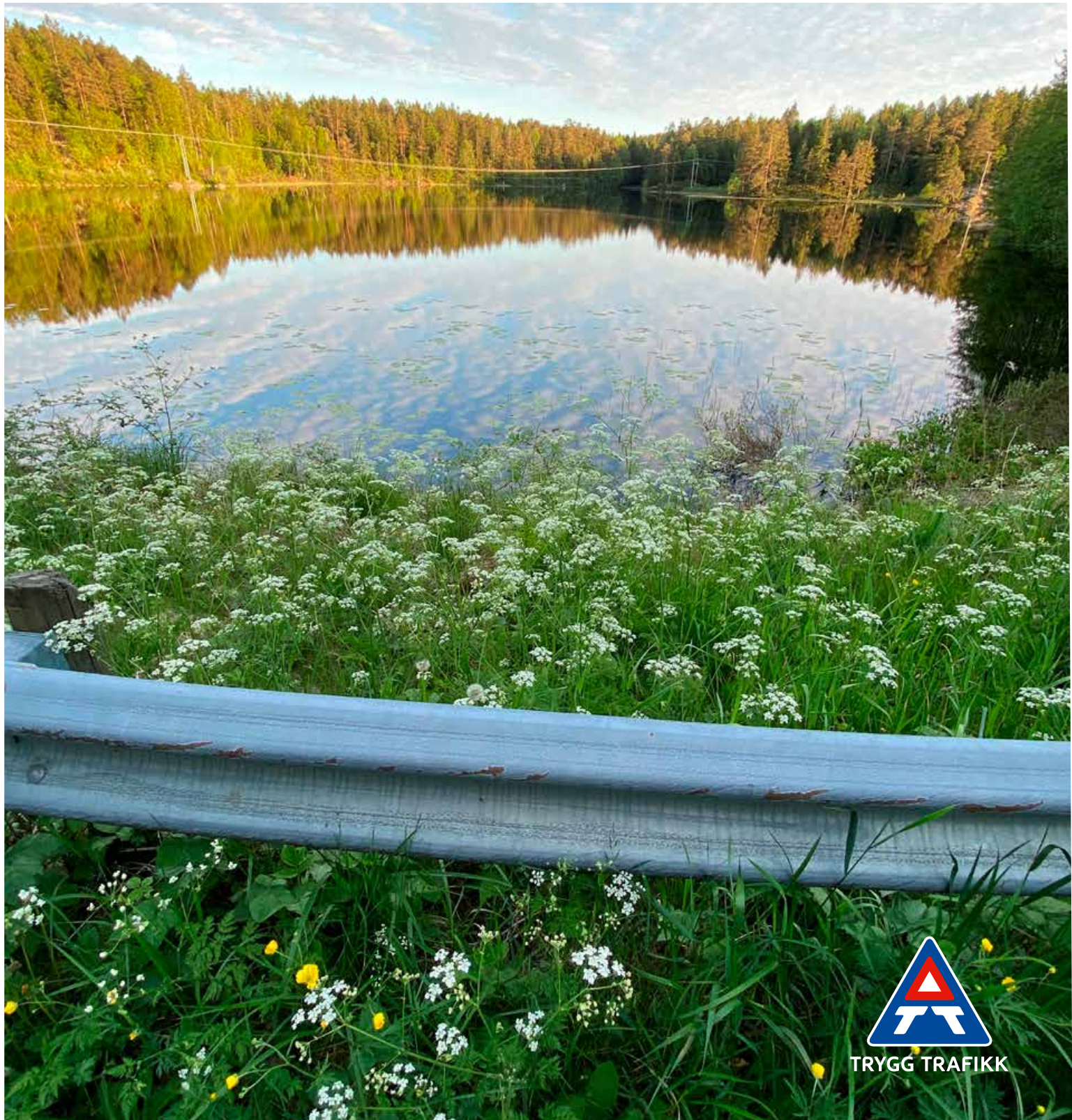

ÅRSRAPPORT | 20 Trygg Trafikk Agder | 21

TRYGG TRAFIKK

REGIONLEDER

May-Lene Rasmussen Noddeland

Telefon: 97 15 74 64

E-post: noddeland@tryggtrafikk.no

Adresse: Postboks 788 Stoa
4809 Arendal

Medarbeider

Ole Rath

Medarbeider

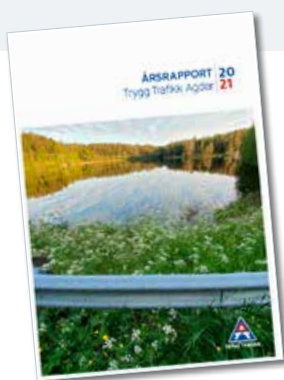
Rolf Anton Groos

TRYGG TRAFIKK I AGDER

Trygg Trafikks arbeid i Agder bygger på *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018-21*, Trygg Trafikks strategi for 2018–2025 og handlingsplan for 2020–21, i tillegg til fylkeskommunens eget planverk for trafikksikkerhetsarbeidet.

Trygg Trafikk har i 2021 justert fylkesorganiseringen sin og tilpasset den til regionreformen. Regionleder May-Lene R. Noddeland har kontor plass ved Agder fylkeskommunes administrasjonsbygg i Arendal og leder Trygg Trafikks arbeid i fylket. Trygg Trafikks øvrige kontorsted har vært Kristiansand. Trygg Trafikks fast ansatte i Agder er lønnet av Trygg Trafikk, mens aktivitetsmidler, kontorhold og reiseutgifter dekkes av Agder fylkeskommune.

Seniorrådgiver Ole Rath gikk av med pensjon i desember 2021. Stillingen ble utlyst i desember 2021 med søknadsfrist i januar 2022. Rolf Anton Groos organiserer opplegget på Myra Sykkelgård, og har en deltidsstilling tilknyttet sykkelgården.

ÅRSRAPPORT AGDER 2021

REDAKTØR: May-Lene Rasmussen Noddeland

KORREKTUR: Nye Tillen

DESIGN: October Design AS

FOTO: May-Lene R Noddeland

www.tryggtrafikk.no

INNHold

Dette er Trygg Trafikk	4
Omkomne i veitrafikken	5
Trygge og sikre barn	6
Trafikksikker ungdomstid	8
Sikkerhet for fotgjengere og syklister	10
Systematisk trafikksikkerhetsarbeid	11
Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker atferd	13
Økonomi og finansiering	15
Framtidige behov og muligheter	17

Trygg Trafikk arbeider for å oppnå **best mulig trafikksikkerhet for alle**. Mange er opptatt av sikkerhet i samferdselssektoren, men Trygg Trafikk er **den eneste aktøren som kun arbeider med trafikksikkerhet**.

SAMARBEIDSPARTNERE

- Agder fylkeskommune
- Statens vegvesen
- Statsforvalteren i Agder
- Agder politidistrikt
- Utrykningspolitiet
- Agder og Telemark bispedømme
- kommunene i Agder
- de frivillige organisasjonene i fylket
- Nullvisjonen Agder
- 18pluss/Trafoen
- Universitetet i Agder
- Beintøft
- Agder Kollektivtrafikk
- de videregående skolene og grunnskolene
- barnehager i fylket
- MA – Rusfri Trafikk
- NAF
- NLF Agder
- Skandinavisk Trafikksenter
- Røde Kors
- Myra ungdoms- og idrettslag (MUIL)

MEDLEMMER

- Agder fylkeskommune
- Arendal kommune
- Bykle kommune
- Farsund kommune
- Froland kommune
- Grimstad kommune
- Hægebostad kommune
- Kristiansand kommune
- Kvinesdal kommune
- Lillesand kommune
- Lyngdal kommune
- Sirdal kommune
- Tvedestrand kommune
- Vennesla kommune

TRAFIKKSIKRE KOMMUNER I AGDER

- Froland
- Grimstad
- Hægebostad
- Iveland
- Kvinesdal
- Lillesand
- Lyngdal

TRAFIKKSIKKE FYLKESKOMMUNE

Agder fylkeskommune ble godkjent som trafikksikker fylkeskommune i desember 2021.

Dette er Trygg Trafikk

Trygg Trafikks samfunnsoppdrag er å arbeide for best mulig trafikksikkerhet for alle. Trygg Trafikk står i en særstilling ved å være den eneste aktøren som kun arbeider med trafikksikkerhet.

Vi sørger for at trafikkopplæring og informasjon om trafikksikkerhet når ut til barnehager, skoler og resten av befolkningen. Målet er å få folk til å ta klokere valg i trafikken. Gjennom konseptene Trafikksikker kommune, Trafikksikker barnehage og Trafikksikker skole bidrar vi med rådgivning, struktur og tiltaksplaner for å skape økt trafikksikkerhet. Trygg Trafikk jobber også med holdningskampanjer og med å få trafikanter til å bruke sikkerhetsutstyr. Trafikantenes kompetanse vil ha stor betydning for trafikksikkerheten i mange år framover.

Samarbeidspartner og pådriver nasjonalt og lokalt

Trygg Trafikk fungerer som bindeledd mellom frivillige aktører og offentlige myndigheter, både nasjonalt og lokalt. Organisasjonen møter i Kontaktutvalget for trafikksikkerhet (KTS) og har ansvar eller delansvar for 35 tiltak i *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018–2021*. Trygg

Trafikks distriktsledere har en sentral rolle i det kommunale og fylkeskommunale trafikksikkerhetsarbeidet.

Nettverksbygger og medlemsorganisasjon

Trygg Trafikk er en ideell, landsdekkende medlemsorganisasjon. Trygg Trafikk bygger nettverk og samarbeider med medlemsorganisasjonene om politiske saker med betydning for trafikksikkerheten. Medlemmer i Trygg Trafikk er i hovedsak kommuner, fylkestrafikksikkerhetsutvalg (FTU), bedrifter og andre landsdekkende organisasjoner.

Finansiering

På nasjonalt nivå finansieres Trygg Trafikk over statsbudsjettet og gjennom frie midler og prosjektkjøp fra Finans Norge og forsikringsselskapene. Lokale aktiviteter rundt om i landet finansieres gjennom fylkenes tilskudd.

TRYGG TRAFIKKS HOVEDOMRÅDER

Trygg Trafikk har fra 2018 en ny strategi som gjelder fra 2018 til 2025. I strategien peker vi ut fem hovedområder:

- 1.** Trygge og sikre barn
- 2.** Trafikksikker ungdomstid
- 3.** Sikkerhet for fotgjengere og syklister
- 4.** Systematisk trafikksikkerhetsarbeid
- 5.** Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker atferd

5 omkom i trafikken i Agder i 2021

Dessverre hadde vi ingen nedgang i antall drepte i trafikken i fylket vårt i 2021 sammenlignet med året før. Samlet sett hadde vi en nedgang nasjonalt med 87 personer som mistet livet i trafikken i Norge i 2021. Det er en nedgang på 6 personer fra 2020, da 93 personer omkom i trafikken. For andre gang i nyere tid har færre enn 100 trafikanter omkommet på norske veier.

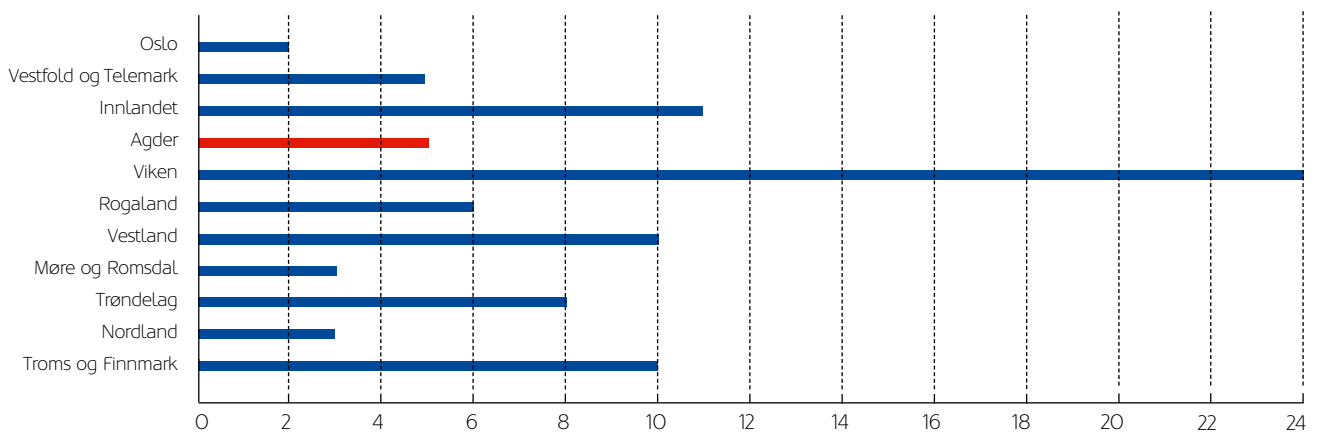
Alle fem som omkom i Agder, er menn. To av ulykkene var med personbil, to av ulykkene var MC-ulykker, og én ulykke var myk trafikant på sykkel.

Vi ser at det fremdeles er mange møte- og utforkjøringsulykker nasjonalt, og dette er også bildet i Agder. Det er

blitt mer oppmerksomhet om mørketallene når det gjelder hardt skadde. Dette gjelder spesielt skader som gjelder syklist, fotgjengere og de på elsparkesykkel. Det arbeides med å få riktig statistikk på dette området, da blir det lettere å sette inn riktige forebyggende tiltak for disse trafikantene.

Det er fremdeles veldig viktig å jobbe holdningsskapende med trafiksikkerhet. For høy fart etter forholdene, kjøring i ruspåvirket tilstand og uoppmerksomhet er de vanligste medvirkende årsakene til de alvorligste trafikkulykkene.

OVERSIKT ANTALL OMKOMNE PER FYLKE I 2021

1 Trygge og sikre barn

OVERORDNET MÅL: Ingen barn omkommer eller blir hardt skadd i trafikken.

› I 2021 omkom tre barn i trafikken i Norge. Antall trafikkulykker med barn er betydelig redusert de senere årene, og Trygg Trafikk vil bidra til å opprettholde den positive utviklingen, også for nye generasjoner. Det trengs fortsatt betydelig innsats for å klare dette. Vi har liten kunnskap om skadetall for barn som myke trafikanter. Trafikksikkerhet for barn er de voksnes ansvar.

Trygg Trafikk sørger for å gi trafikkopplæring til barn og unge gjennom utdanningssystemet. Det gjelder også barn, unge og voksne fra land med en annen trafikkultur. Vi oppfordrer til systematisk trafikkopplæring av to grunner: I et kortsiktig perspektiv skal barn lære hva som er sikkert, og hva som er farlig, slik at de unngår ulykker. I et langsiktig og forebyggende perspektiv er det viktig å etablere gode vaner og skape en god sikkerhetskultur.

Mange barn feilsikres i bil og buss, og mange opplever også skoleveien som utrygg. Det er en utfordring at trafikk-sikkerhet ikke alltid inngår som en naturlig del av samarbeidet mellom hjem, barnehage og skole. Trygg Trafikk er en pådriver for at barn skal være trygge og sikre i trafikken. Vi vil at myndighetene skal legge større vekt på hensynet til barn og unge i planleggingen av transportsystemet, både nasjonalt, regionalt og lokalt.

Barnehage og barneskole

I Agder har vi hatt reflekskonkurranse felles for hele Agder for andre år på rad, og den varer fra 1. november til 1. mars. Dette har alle barneskoleklasser kunnet være med på, og læreren sender oss en oversikt over refleksbruken for klassen når konkurransen er over. Vi deler ut flere premier her, både til de med høyest score og til andre for å ha deltatt. Dette opplever vi stor oppslutning rundt. Agder fylkeskommune finansierer refleksvester til alle førsteklassingene i fylket, og dette deler Trygg Trafikk ut sammen med Nullvisjonen Agder og politiet i noen områder. Vi besøkte alle førsteklassingene da de begynte på skolen, og vi hadde da samtaler og ga informasjon om trafikksikkerhet.

Vi sender ut informasjon om Barnas Trafikkklubb, som er et veldig godt digitalt verktøy for undervisningen i både barnehager og barneskoler. Med Barnas Trafikkklubb

ønsker vi å støtte de ansatte i arbeidet med å integrere trafikk på en naturlig måte i årsplanen og i foreldresamarbeidet. Målet er å øke barns forståelse for hva som er trygt og farlig i trafikken, på en måte barna synes er morsom. Barnas Trafikkklubb er gratis og inneholder også en strømme-tjeneste med tv-serier om trafikk.

Trafikk i barnehagen er et spennende tema som passer inn i hverdagen. Barna opplever trafikk når de er på tur og hver gang de drar til og fra barnehagen, og de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør.

Vi la også til rette for teaterstykket «Ville veier og vrang skilt» i 2021, men koronasituasjonen gjorde det umulig å gjennomføre. I denne forestillingen trekkes ungene inn i gjenkjennelige trafikksituasjoner som de møter i hverdagen, både på skoleveien og ellers. Stykket tar for seg skilt, trafikklys, refleksbruk, busskultur og utfordringer som må takles av en liten, myk trafikant. Målgruppen er 1.-3. klasse.

▲ Trygg Trafikk sørger for å gi trafikkopplæring til barn og unge gjennom utdanningssystemet.

▲ Målet med Barnas Trafikkklubb er å øke barns forståelse for hva som er trygt og farlig i trafikken, på en måte barna synes er morsom.

Trygge skoleveier og trygg transport

Mange foreldre føler seg utrygge med tanke på barnas skolevei. Vi får mange henvendelser om dette temaet, og vi svarer med råd og eventuelt vår veileder om særlig farlig skolevei. Vi gir også veiledning til foreldreutvalg ved skolene. Et annet viktig punkt er å jobbe med holdninger til å bruke bilbelte i buss, og vi får også mange henvendelser som gjelder sikring av barn i bil. Disse besvarer vi med informasjon om loverket på dette området. Sikring i bil er mer enn barnesikring, man må også se på bruken av sikringsutstyret. Vi informerer også om sikring av løse gjenstander i bilen som kan føre til skader ved kollisjon.

Hjertesone

Flere skoler og kommuner i Agder ønsker å se på trafikksikkerheten og har startet å jobbe med Hjertesone. Hjertesone er et tiltak som har til hensikt å redusere biltrafikken rundt skolen og gjøre skoleveien sikrere. Vi bistår kommuner og skoler i dette arbeidet, og ser at Hjertesone kan være en god løsning for mange. Det er mange måter å lage en hjertesone på. Det finnes ikke en ferdig oppskrift på hva som er en hjertesone. Det er fordi en hjertesone

må tilpasses trafikkmiljøet og mulighetene som finnes ved hver enkelt skole. En hjertesone er ikke et ferdig produkt, men en prosess som består av både små og store tiltak. Noen tar det kort tid å få på plass, mens andre tiltak kan være mer krevende og ta lengre tid å gjøre noe med.

Sikring i bil er mer enn barnesikring, man må også se på bruken av sikringsutstyret. Vi informerer også om sikring av løse gjenstander i bilen som kan føre til skader ved kollisjon.

2 Trafikksikker ungdomstid

OVERORDNET MÅL: *Færre ungdommer omkommer eller blir hardt skadd i trafikken.*

› Færre ungdommer i alderen 15–24 år har omkommet eller blitt hardt skadd i trafikken de siste årene. Likevel er ungdom, spesielt unge bilførere, fortsatt høyt representert på ulykkesstatistikken. I arbeidet mot nullvisjonen er ungdom en viktig målgruppe. Ungdom eksponeres for trafikkfarlige situasjoner på flere måter. I byene velger unge ofte kollektivtransport, og de går eller sykler framfor å kjøre bil. I distriktene er bilen viktigere. Det er mange som bruker bil til skole og aktiviteter, og i en del miljøer er bilen en viktig hobby. De som er opptatt av bil, kjører mer enn andre og er dermed mer utsatt for ulykker. Trygg Trafikk har to tilnærminger i ungdomsarbeidet. Hovedsatsingen er opplæringstiltak i skolen. Disse tiltakene er rettet mot alle. Hensikten med tiltakene er å styrke den gode atferden. I tillegg er det nødvendig å rette spesielle tiltak mot de mest risikoutsatte ungdommene.

*Ung-til-ung-
formidling kan gjennom-
føres på ulike måter og har
flere fordeler. Mennesker
har en tendens til å tro på
informasjon som kommer
fra noen som har likhets-
trekk med oss selv.*

Trafikksikkerhetsambassadører i videregående skole

I Agder har vi i 2021 fortsatt med trafikksikkerhetsambassadører i videregående skole. Det er mellom to og fire elever på flere skoler i Agder som har denne rollen. Dette er ung-til-ung-formidling, og elevene arrangerer og utfører ulike trafikksikkerhetstiltak på skolen sin. Ung-til-ung-formidling kan gjennomføres på ulike måter og har flere fordeler. Mennesker har en tendens til å tro på informasjon som kommer fra noen som har likhetstrekk med oss selv. Ambassadørene står fritt til å formidle trafikksikkerhet hvordan de ønsker, og kan tilpasse informasjonen til med-elevne. Prosjektet er bygget på at elevene ikke passivt tar imot informasjon, men at de gjennom egne og med-elevnes aktiviteter bidrar til å konstruere sine egne og hverandres holdninger og atferd.

Ungdommene som fungerer som formidlere, opplever også styrket selvbilde og selvtillit ved å mestre oppgaven som rollemodell for jevnaldrende og praktisere egne kommunikasjonsferdigheter.

De har blant annet tiltak rettet mot refleks, trygg russetid og russebil, rus, fart og lignende.

▲ Her er to trafiksikkerhetsambassadører sammen med representanter fra Risør videregående skole, fylkeskommunen, politiet og Statens vegvesen.

Dette er et fylkeskommunalt prosjekt, og Trygg Trafikk administrerer dette på vegne av fylket. Vi samarbeider med Nullvisjonen Agder og Trafoen/18pluss om prosjektet. I tillegg deltar ofte politiet og SVV også med tiltak på skolene.

Ikke tøft å være død

Undervisningsopplegget «Ikke tøft å være død» er et trafiksikkerhetstiltak på 10. trinn i grunnskolen. Flere skoler fikk i 2021 tilbud om dette opplegget. Skolene får besøk av en tidligere politimann som tar elevene med gjennom diskusjoner, refleksjoner og andre oppgaver i løpet av to skoletimer.

Valgfaget trafikk

Vi har også hatt kontakt med og oppfølging av skoler og lærere i valgfaget trafikk på ungdomsskolen. Vi hadde en nettverkssamling på høsten, med godt oppmøte. Temaene for disse samlingene er læreplan og vurdering i valgfaget, regelverk, tverrfaglighet og mulig organisering av faget. Vi legger det opp slik at lærerne får innspill fra oss, men de skal også få tid til erfaringsdeling seg imellom.

Underveis

I Underveis finner lærere og elever på ungdomstrinnet interaktivt og lærerikt innhold til bruk i undervisningen. Dette sender vi ut informasjon om til ungdomsskolene i Agder. Innholdet er på ulike måter koblet til trafikk og er tilpasset læreplanmålene i flere fag. Underveis inviterer til refleksjon, og lærerne velger selv hvilke fag de vil knytte til temaene. Vi anbefaler tverrfaglig arbeid, men det er opp til hver enkelt lærer hvordan de vil bruke Underveis. Spesielt relevante fag er KRLE, norsk, engelsk, samfunnsfag, matte, naturfag, musikk og kroppsøving. I kampen for å nå nullvisjonen, ingen drepte og hardt skadde, er hele samfunnet og alle trafikanter med på laget. Underveis er en digital læringsressurs hvor elevene kan lære mer om trafikkrelaterte emner gjennom ulike filmer, quizer, refleksjonsoppgaver, tester og konkurranser.

3 Sikkerhet for fotgjengere og syklister

OVERORDNET MÅL: *Det skal bli tryggere å sykle og gå.*

› Det er en nasjonal satsing at flere skal gå og sykle, og målet er at dette ikke skal føre til flere ulykker. Det er mange utfordringer som gjør det krevende å oppnå dette. Mange veier er ikke tilrettelagt for gående og syklende. En stor andel syklister bruker ikke sykkelhjelm, til tross for at dette reduserer risikoen for alvorlig hodeskade. Refleksbruken blant fotgjengere er fortsatt for lav, noe som utgjør en risiko for påkjørsler. Trygg Trafikk følger nøye med på ulykkesutviklingen og formidler kunnskap om sikkerhet for fotgjengere og syklister. Vi er en pådriver for at tilgjengelig ulykkesstatistikk skal gi et riktig bilde av risikonivået, og for at personskadeulykkene på sykkel blir rapportert.

Refleks og Refleksdagen

I Agder deles de fleste refleksene ut til trafikksikkerhetsambassadørene på de videregående skolene. De har som et av sine tiltak i prosjektet at de skal markere Refleksdagen og dele informasjon om viktigheten av refleks. I 2021 var Refleksdagen 15. oktober, og på denne dagen hadde de fleste skolene et arrangement.

Reflekstillinger

Trygg Trafikk gjennomfører tellinger av refleksbruken blant voksne fotgjengere hvert år. I år viser tallene at 37 % av de voksne i Agder bruker refleks når de er ute og går om kvelden. Med dette er vi det fjerde dårligste fylket i landet. Det som er mer urovekkende, er at vi ligger på 18 % når det gjelder refleksbruk i sentrumsstrøk (vi teller både på «landevei» og i «sentrumsstrøk»). Med dette har vi den laveste refleksbruken i sentrumsnære områder. Her er det viktig å nå ut med informasjon om viktigheten av refleksbruk og den falske trykgheten gatelys, lys fra skilt og butikkvinduer kan gi. Alle disse lyskildene kan forstyrre bilsjåføren, og da er det like viktig å bruke refleks i om-

råder med lys som i mørke områder. Det er også viktig at voksne blir bevisst sitt ansvar som rollemodeller og bruker refleks. Det er grunn til å anta at den lave refleksbruken ikke skyldes at folk mangler reflekser, men at de glemmer å bruke dem. Vi har delt råd om hvordan man kan gjøre det lettere å bruke refleks, som å feste dem på jakker, sekker, vesker og lignende.

Sykkel

En stor andel syklister bruker ikke sykkelhjelm til tross for at hjelm reduserer risikoen for alvorlig hodeskade. For å bli godkjent som trafikksikker kommune må kommunen dokumentere at de har en vedtatt reisepolicy for sine ansatte. Her inngår alltid kravet om bruk av sykkelhjelm for syklister. Det er også viktig at barn og voksne har godt justerte og tilpassede hjelmer, og dette er også et budskap vi ønsker å nå ut med.

Sykkeldyktig.no er en læringsressurs for 4. til 7. trinn som vi informerer skolene om. Denne læringsplattformen skal bidra til at alle barn skal få like muligheter til å skaffe seg gode ferdigheter på sykkel og grunnleggen-

▲ Rolf Anton Groos har lang erfaring med trafikksikkerhetsarbeid fra politiet og driver trafikkopplæringen på Myra Sykkelgård.

▲ Trafikkopplæringstilbudet på Myra Sykkelgård fokuserer på sykkel og sykkelglede rettet mot barn på 5.trinn. Trafikk-situasjonene som legges inn i undervisningsopplegget, er vanlige risikosituasjoner for små og store syklister.

de kunnskap om trafikksikkerhet. Sykkeldyktig.no er et verktøy for lærere som har ansvar for kroppsøvningsplanen. Her finner du forslag til undervisningsplaner, filmer og e-læringsoppgaver, og alt er til fri benyttelse. Også foreldre vil finne mye nyttig informasjon og gode tips om sykling med barna sine.

Myra Sykkelgård

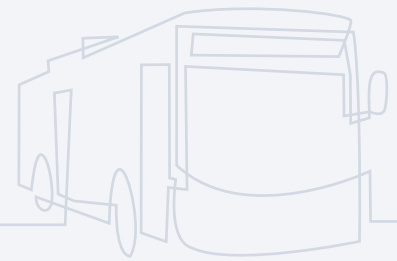
Myra Sykkelgård er en sykkelbane på Myra i Arendal like ved Myra skole. Banen ble åpnet våren 2006 og var et resultat av samarbeid mellom Statens vegvesen, Agder fylkeskommune, Trygg Trafikk og Myra ungdoms- og idrettslag (MUIL). Vegvesenet gikk ut av samarbeidet i 2021. Anlegget er på 13 000 kvadratmeter, hvorav trafikkdelen er omtrent 9000 kvadratmeter. De fleste elementene er i halv målestokk og inneholder blant annet fotgjengerfelt, trafikklys, rundkjøring og enveiskjøring. I nasjonal transportplan påpekes viktigheten av trafikkopplæring rettet mot barnehage- og skolesektoren. Med sykkelgården ønsker vi å skape en arena som kan fungere som en inspirasjonskilde for trafikkopplæringen av barn i barnehage-

og skolealder. Trafikkopplæringstilbudet vektlegger sykkel og sykkelglede rettet mot barn på 5. trinn. Trafikk-situasjonene som legges inn i undervisningsopplegget, er vanlige risikosituasjoner for små og store syklister. Det benyttes sykler som er lagret i/ved anlegget. Sykkelgården disponerer også sykler for elever med spesielle behov/utfordringer til bruk i undervisningen. Skolens kostnader til transport til og fra anlegget blir dekket gjennom midler fra Agder fylkeskommune. I 2020 hadde vi utfordringer med deltakelsen i sykkelgården på grunn av pandemien, men i 2021 har det vært flere besøk. Vi har hatt besøk av 33 skoler og 1393 elever, og dette synes vi er bra deltakelse i et år med pandemi. Vi har fulgt nasjonale smittevernråd og regler.

Myra Sykkelgård er åpen for alle utenom undervisningstidene. Alle er velkomne til å øve på sykling i trygge omgivelser, og sykkelgården er mye brukt i helgene og på kveldstid.

4 Systematisk trafiksikkerhetsarbeid

OVERORDNET MÅL: Kommuner og fylkeskommuner arbeider systematisk med trafiksikkerhet.

► Kommuner og fylkeskommuner har et viktig ansvar for innbyggernes trafiksikkerhet, blant annet som veieier, skoleeier og arbeidsgiver. Trafiksikkerhet er et tverrfaglig område, og samordning av arbeidet er en utfordring. Trafikksikker kommune og Trafikksikker fylkeskommune er godkjeningsordninger utviklet av Trygg Trafikk. Kriteriene bygger på eksisterende lovverk og er en hjelp for kommuner og fylkeskommuner til å systematisere trafiksikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer. Folkehelsearbeidet er sentralt i kommuner og fylker, og det er naturlig å knytte trafiksikkerhet til det ulykkesforebyggende helsearbeidet.

▲ Agder fylkeskommune var den andre fylkeskommunen som ble godkjent i Norge.

Trafikksikker kommune er et viktig tiltak for Trygg Trafikk i Agder. Vi har per i dag sju godkjente kommuner, og flere av disse skal snart regodkjennes:

- Froland
- Grimstad
- Hægebostad
- Iveland
- Kvinesdal
- Lillesand
- Lyngdal

I tillegg hadde vi gjennom 2021 jevnlige møter med Agder fylkeskommune og ulike direktørområder. Vi hadde en god prosess på dette, og Agder fylkeskommune ble godkjent i desember. Dette håper vi kan skape ringvirkninger for antallet godkjente kommuner i fylket. I Arendal kommune er alle kommunale skoler og barnehager godkjente og må regodkjennes. Froland kommune ble regodkjent i løpet av 2021, og vi startet opp arbeidet med regodkjenning av Grimstad kommune. Vi har deltatt på møte med noen kommuner, og Vennesla og Farsund er i prosess. På grunn av pandemien har mange kommuner måttet sette dette arbeidet litt på vent.

Vi har også deltatt i arbeidet med trafiksikkerhetsplaner til flere kommuner. Vi har en god mal vi deler med kommunene, og vi gir innspill gjennom holdningsarbeidet og opplæringsmateriellet Trygg Trafikk har.

5 Bedre trafikk sikkerhet og trafikk sikker atferd

OVERORDNET MÅL: Trafikk sikkerheten i samfunnet bedres.

► Antall alvorlige trafikkulykker er sterkt redusert, men vi er fortsatt et godt stykke unna nullvisjonen om at ingen skal omkomme eller bli alvorlig skadd i trafikken. Trafikantenes atferd er en medvirkende årsak til de fleste dødsulykker. Dette gjelder særlig ruskjøring, høy fart og manglende førerdyktighet. Distraksjoner har blitt et økende problem i trafikken. Trygg Trafikk arbeider målrettet for at myndigheter, næringsliv, organisasjoner og enkeltpersoner skal ha et bevisst forhold til sikkerhet, og for at de skal være motiverte til å ta sikre valg i trafikken.

Arendalsuka

Arendalsuka ble gjennomført i 2021, da det på dette tidspunktet var lav smitte. Trygg Trafikk sentralt samarbeidet med flere samferdselsaktører i samferdselsteltet og deltok på flere arrangementer her. Trygg Trafikk sentralt hadde også eget arrangement i samferdselsteltet, og temaet var Nullvisjonen vs. «mer for pengene»: Er trafikk sikkerhet lønnsomt? Arrangementet tok for seg nullvisjonen og ønsket om lønnsomhet i veiprosjekter. *Nasjonal transportplan 2022–2033* har «mer for pengene» som et nytt hovedmål. Det stilles økte krav til lønnsomhet i veiprosjekter, og samfunnsøkonomiske analyser blir stadig viktigere som prioriteringsverktøy. Debatten gikk på hva dette vil bety for trafikk sikkerheten og målkonflikter.

Det ble ikke noe av stand for regionskontoret i 2021, men vi deltok på ulike arrangementer i samferdselsteltet.

Minnemarkering

Minnemarkeringen i 2021 ble avlyst grunnet pandemien. Vi nådde ut med noe informasjon da vi hadde noen digitale innlegg, og en av foredragsholderne ble intervjuet av

▲ Vi setter stor pris på interessen fra media, og at de bidrar i informasjons- og påvirkningsarbeidet. Her er Miriam Grov fra NRK og regionleder May-Lene R. Noddeland.

▲ Direktør Jan Johansen under Trygg Trafikks arrangement under Arendalsuka.

▲ Fra Trygg Trafikks arrangement under Arendalsuka. Her ser vi panelet i debatten.

Fædrelandsvennen. I Agder kalles minnemarkeringen «Nyttårsaksjonen» og gjennomføres tidlig i januar, og vi minnes her drepte i trafikken i Agder i året som har gått. Dette har vært gjennomført årlig siden 1999.

Andre aktiviteter og annet arbeid

Lag og foreninger er i noen grad besøkt i perioder med lavt smittetrykk og med strenge forholdsregler. Vi har deltatt som konsultativt medlem i fylkets trafikksikkerhetsforum. I 2021 fremmet vi her sak om bevaring av UP, og vi har holdt innlegg om blant annet *Nasjonal transportplan*, eldre førere og helseattest, trafikksikkerhetsambassadørene i videregående skole og forskriftsendringer for småelektriske kjøretøy, for å nevne noe. Vi har deltatt på jevnlig møter med trafikksikkerhetsgruppen i Agder, som består av trafikksikkerhetskoordinator fra fylket, Nullvisjonen Agder, Trafoen/18pluss og Trygg Trafikk. Vi har orientert om Trygg Trafikk og trafikksikkerhet i ulike sammenhenger

og til blant annet politikere, administrasjon og politiet. Agder fylkeskommune har også startet opp arbeidet med *Regional plan for mobilitet*, og denne skal erstatte flere omfattende og viktige planer, som blant annet *Strategiplan for trafikksikkerhet i Agder 2018–2029*. Vi har jevnlig blitt kontaktet av media om ulike temaer med ønske om en uttalelse. I media har vi informert om blant annet refleks, beltebruk, elsparkesykkel, oppmerksomhet i trafikken, eldre førere, fart og gangfelt. Vi setter stor pris på interessen fra media og at de bidrar i informasjons- og påvirkningsarbeidet.

Økonomi og finansiering

Trygg Trafikk utarbeider ett felles årsregnskap for hele organisasjonen. Dette inkluderer Trygg Trafikks totale inntekter og kostnader i 11 fylker samt i den sentrale organisasjonen. Årsregnskapet revideres av BDO AS og godkjennes av Trygg Trafikks styre og landsmøte.

Trygg Trafikks regionleder og seniorrådgiver i Agder lønnes av Trygg Trafikk sentralt. I regnskapet til Trygg Trafikk Agder ligger midlene fra Agder fylkeskommune som dekker tiltak i fylket, reiser og kontorhold.

2021 har vært mye preget av koronapandemien, selv om det har vært gode perioder der vi har kunnet delta på møter og arrangere fysiske samlinger. Mange møter har blitt gjennomført digitalt, og dette har da medført at man ikke har fått utgifter til møtene. Flere av disse møtene ser vi at det vil være en fordel å kunne gjennomføre fysisk i fremtiden. Vi har et stort underforbruk, men dette skyldes flere forhold, og summene er også knyttet til ulike kostnadsområder.

Trafikksikkerhetsambassadørprosjektet og Myra Sykkelgård

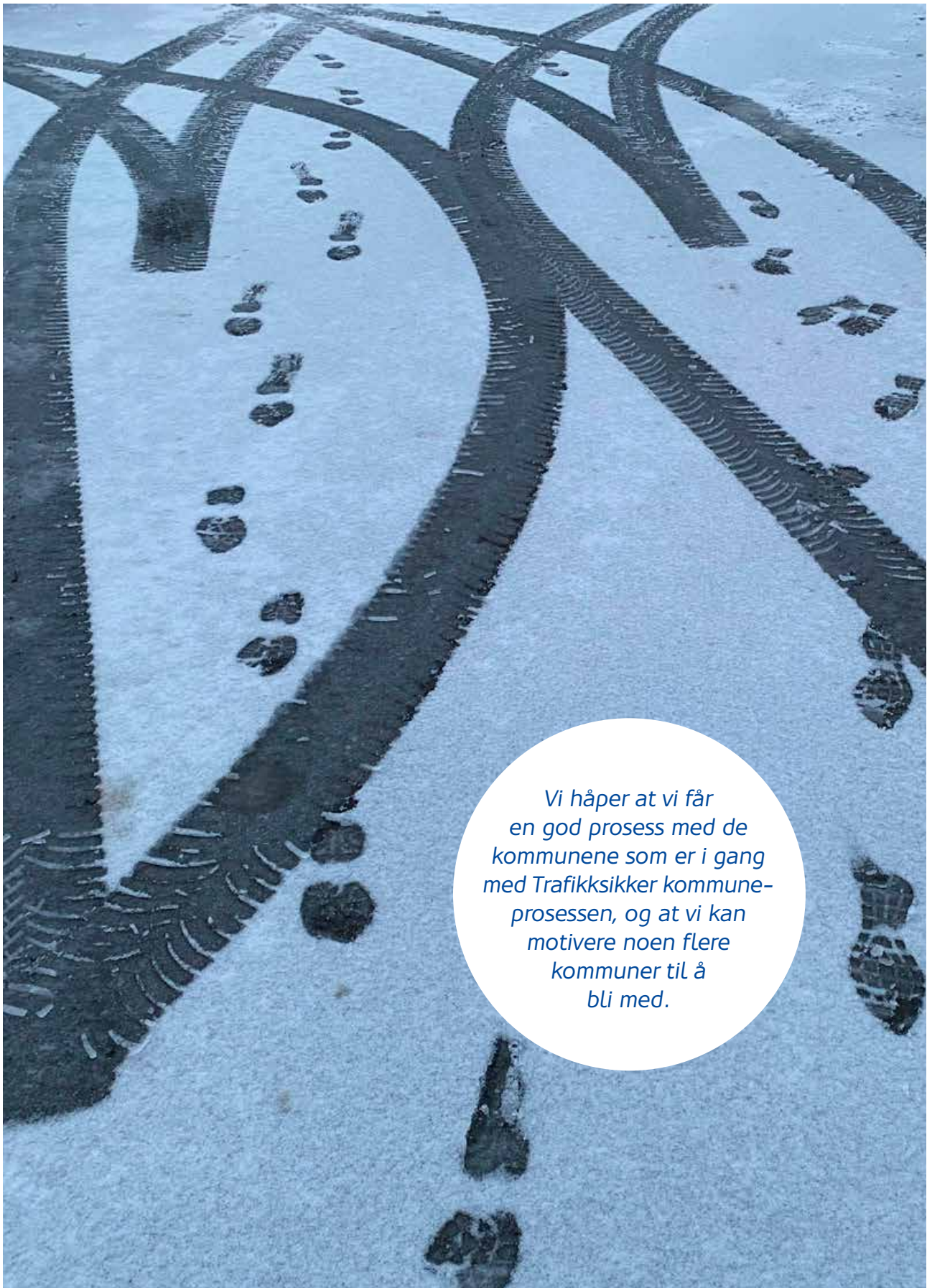
Mesteparten av underforbruket er knyttet til post 34 og 68. Dette er henholdsvis trafikksikkerhetsambassadørprosjektet i videregående skole og Myra Sykkelgård. Dette er fylkeskommunale tiltak som vi administrerer,

og midlene her er derfor øremerket disse to postene. Utgiftene i trafikksikkerhetsambassadørprosjektet er avhengig av hvor mange elever og skoler som er med i prosjektet, og hvor mange tiltak de utfører og dermed får lønn for. På grunn av pandemien har det vært med to færre skoler enn antatt på forhånd, og elevene har hatt noen utfordringer med å gjennomføre tiltak på skolene i perioder med mye smitte og restriksjoner. Midlene i denne posten er også knyttet opp til skoleåret 2021/2022 og ikke budsjettåret, dette er særegent i forhold til de andre postene i regnskapet vårt. Når det gjelder Myra Sykkelgård, er det også et underforbruk her. Dette skyldes også noe mindre aktivitet enn i et normalår, og vi har blant annet måtte avlyse brukerkurset som vi normalt skulle hatt på våren.

Øvrige aktivitetsmidler for Trygg Trafikk Agder

Dersom man ser på de andre aktivitetene i postene 1, 2, 3, 4, 5 og 99, er disse til sammen cirka 400 000 kr. En stor del av denne summen skyldes betraktelig mindre reiseaktivitet og møtevirksomhet. Mye av midlene til reise- og møtevirksomhet ble omdisponert til aktivitetsmidler på postene 1–5. Gjenstående midler fra 2021 blir i sin helhet overført til 2022 og muliggjør en større satsing innenfor flere tiltaksområder.

Aktiviteter	Overført fra 2020	Inntekter 2021	Kostnader 2021	Saldo 2021 overføres til 2022
0 -	46 994	-	-46 994	-
1 - Trygge og sikre barn	-39 078	320 000	-223 735	57 186
2 - Trafikksikker ungdomstid	-36 241	200 000	-68 150	95 609
3 - Sikkerhet for fotgjengere og syklist	6 276	170 000	-134 666	41 610
4 - Systematisk trafikksikkerhetsarbeid	-4 497	200 000	-82 159	113 344
5 - Bedre trafikksikkerhet og trafikksikker adferd	36 261	30 000	-	66 261
34 - Videregående skole (tidl. Ditt Liv)	107 571	500 000	-255 149	352 423
68 - Sykkelgård	20 890	791 928	-638 940	173 878
99 - Reise, kontor og administrasjon	18 568	250 000	-241 154	27 414
TOTALT	156 743	2 461 928	-1 690 947	927 725

Vi håper at vi får en god prosess med de kommunene som er i gang med Trafikksikker kommuneprosessen, og at vi kan motivere noen flere kommuner til å bli med.

Framtidige behov og muligheter

Vi håper at det i 2022 blir lettere å reise og møte både samarbeidspartnere, skoler, elever, kommuner og andre. Vi ser at det av og til kan være praktisk å gjennomføre noen møter digitalt, men vi ser også fordelene av å møtes fysisk. Det er ikke alt innen trafikksikkerhet som er like lett å formidle digitalt og samtidig skape engasjement om.

Vi håper at vi får en god prosess med de kommunene som er i gang med Trafikksikker kommune-prosessen, og at vi kan motivere noen flere kommuner til å bli med. Godkjenningen av Agder fylkeskommune i 2021 vil kunne hjelpe oss med dette. Vi skal også nå ut mer med vårt gode opplæringsmaterieill i barnehager og på ulike trinn i skolene. Vi ønsker også å nå mer ut med tiltaket Hjertesone, da vi ser at mange skoler har trafikksikkerhetsutfordringer. Ulykkestillene på landsbasis har gått ned, og for andre år på rad er det under 100 mennesker som har omkommet i trafikken. Dersom vi skal redde flere liv i trafikken, vil det kreve enda mer av oss, og enda mer tverrfaglig samarbeid.

Reflekstellingene høsten 2021 viser at egdene igjen er fjerde dårligst i landet til å bruke refleks, med et snitt på 43 % (både landevei og sentrumsstrøk). Egdene er bedre til å bruke refleks på landevei enn i sentrumsområder, og vi må informere om at det også er viktig med refleks i

områder med mye lys. Samhandling i trafikken er et tema som også er viktig; de fleste av oss er både gående, syklende og sjåførere. Det er viktig at man setter seg inn i andres situasjon og tar hensyn til andre i trafikken.

Ulykkestillene har gått ned på landsbasis, men dessverre hadde vi ingen nedgang i antall drepte i trafikken i fylket vårt i 2021. Det blir viktig å følge godt med på ulykkesutviklingen, slik at tiltak og satsingsområder tilpasses utfordringene i fylket. Vi skal jobbe for å nå nullvisjonen, og FNs bærekraftsmål skal ligge til grunn for arbeidet. Vi vil i samarbeid med Agder fylkeskommune og andre bidra til at tiltakene i *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet* på veg blir gjennomført i fylket.

I slutten av 2021 gikk seniorrådgiver Ole Rath av med pensjon, og ny seniorrådgiver ble ansatt i februar, med oppstart 1. april. Vi beregner noe tid til opplæring av den nyansatte og ser fram til oppstarten i april.

Norge er fremdeles verdens mest trafiksikre land. Det norske trafikksikkerhetsarbeidet fungerer, og verden ser til den norske samarbeidsmodellen for inspirasjon.

Det har vi all grunn til å være stolte av, men vi kan ikke senke skuldrene og la trafiksikkerhet bli en salderingspost.

De politiske målene fram mot 2030 er ambisiøse og vil kreve forsterket innsats og modige valg. Trygg Trafikk vil fortsatt være en pådriver for å sikre at trafiksikkerhet gis prioritet.

Jan Johansen
direktør i Trygg Trafikk

TRYGG TRAFIKK AGDER

Postboks 788 Stoa
4809 Arendal

Tlf.: 97 15 74 64
noddeland@tryggtrafikk.no

TRYGG TRAFIKK

Tullins gate 2
Postboks 277 Sentrum
0103 Oslo

Tlf.: 22 40 40 40
hovedkontor@tryggtrafikk.no
www.tryggtrafikk.no